[library stamp]

p[ro]p[r]iam rationem ad illam f[or]mam: s[e]d h[ae]c p[ro]p[r]ia n[on] req[ui]rit[ur] ut p[ro]bavimus supra: [et] si n[on] requireret[ur] in tali p[ro]p[r]ia inveniret[ur]: [er]go f[or]ma artificii aliq[ua]n[do] n[on] educit[ur]. P[ro]bo Min[orem]: q[uan]do illa f[or]ma nec[essari]o emanat a p[ro]p[r]ia illius r[ati]o[n]e: [et] f[or]ma q[uae] p[ro]ducit[ur] p[er] nec[essari]am emanationem educit[ur]: [er]go illa f[or]ma educit[ur].

Dices 1°: illa figura emanat a ligno ex libera applica[ti]o[n]e artificis: [er]go n[on] nec[essari]o s[e]d libere emanat. R[espondeo] [con]cedendo a[nteceden]s, negando [con]s[equentiam]. Ut n[on] dicat[ur] illa emanatio nec[essari]a n[on] obstat q[uo]d aliq[uo] m[od]o pendeat a libera applica[ti]o[n]e artificis: alioq[ui] n[on] diceret[ur] nec[essari]o ignis cremare stupam, q[uo]d q[ua]n[do] libere ab aliq[uo] h[omi]ne applicaret[ur]; nec diceret[ur] calor p[ro]venire p[er] emana[ti]o[n]em nec[essari]am, si libere applicaret[ur] requisitum ad calorem efficiendum, q[uo]d eum nec[essari]o tum dicere a[li]q[ui]s pot[est]: [er]go [et]c.

Dices 2°: f[or]ma q[uae] educit[ur] intendit[ur] ab agente seu educente: atq[ue] artifex n[on] intendit f[or]mam artificialem: [er]go illa n[on] educit[ur]. R[espondeo] 1° negando Mai[orem], q[uia] n[on] intentio p[er]tinet ad ext[r]insecam p[ro]p[r]iam ra[ti]o[n]em educ[ti]o[n]is. R[espondeo] 2° [con]cedendo Mai[orem] [et] negando Min[orem]: intendit[ur] n[on] f[or]ma artificialis ab artifice, q[uam]vis t[ame]n primario p[ri]oritate execu[ti]o[n]is intendat ad motum seu ad ubi, t[ame]n p[ri]oritate ipsius inten[ti]o[n]is f[or]mam intendi.

Dices 3°: f[or]ma artificialis emanat: [er]go n[on] educit[ur]. P[ro]bo [con]s[equentiam]: educ[ti]o e[st] actio agentis: s[e]d illa artificialis f[or]ma emanans n[on] p[ro]ducit[ur] p[er] aliq[ua]m agentis actio[n]em: [er]go si emanat, n[on] educit[ur]. R[espondeo] negando [con]s[equentiam], ad illius p[ro]ba[ti]o[n]em distinguendo Mai[orem]: [con]cedendo si intelligat[ur] de agente p[ro]ut abstrahit ab agente p[er] rigorosam actio[n]em, [et] ab agente p[er] emana[ti]o[n]em; neg[ando]

negando u: si indigat sat de agente per rigorosam actionem. Ead: mo distinguendo min: et negando etiam C. n. forma educatur satis est quod producatur dependenter in fieri et conservari ex composito subiecto, sive aliquid agens sit distinctum ab ipso subiecto et operetur per rigorosam actionem, sive non sit distinctum a subiecto dummodo distinguatur ab ipsa forma quam producat per emanationem.

Quaestio 17.a

De forma substantiali separata a materia quam informat

Caput 1m.

An multiplex forma substantialis informare possit unam eandem materiam?

De non quod formae accidentales plures, possint in eodem subiecto diximus in anacephalaeosi 4.o de anima lib. q.ii cap. n. nec ingerit composito plures formas substantiales de facto diximus, multis in disp. in nostro compendio universae philosophiae formam corporeitatis, speciatim exclusimus animam in anacephalaeosi de anima brutis passim.

Dico 1.o An multiplex forma substantialis, ut duplex anima rationalis, et altera rationalis altera sensitiva, et altera sensitiva, altera vegetativa. denique duplex anima eiusdem, vel diversae speciei eandem materiam naturaliter possint informare? Negat ita Suarez disp. 15. sect. 10. n. 6. Rubius l.o physic. tract. 2.o de forma q. 7. n. 63. Furtado disp. 4. physic. sect. 3.a

rõ 16. & sequentibus. Pbr̃ facile 1º de facis eiusd spẽi g.ª
mã una effecte altuatr unica fõã unius spẽi : g.º aliam cu-
sd, ut superfluam natr ñ admittit. Pbr̃ 2º de facis diusa spẽi
g.ª fõã diusa spẽi uendicant diusas dispões, sed eod rõ mã ñ
pãt recipere natr sit diusas dispões : g.º nec duas fõas spẽ dis-
sas, Vn ñ ẽ eod rõ de faciis accidentalibus õibus, g.ª aliq pos-
sint ẽẽ plures in eod subto ut plures õceptus de abto uno
in uno eod q intte. et alia ñ multiplicantur in eod subto ut
sciter dicunt phi ñ multiplicari lucas in eod aere, si duo lu-
minosa applicantur ut quatuor, d unum illorum producas ambi-
āt 4. lucis gradus, asserunt ñ 2m rēt ẽẽ producturum.

Dices tr 1º si stupa ponatr in diuisis locis
ul g Olysippone & Roma, ac Roma ignis stupe applicet,
ignis impellendo fõam stupe, introducet fõam igneam, cã mã
stupe Romae existentis & eod rõ mã Olysippone et õcto
fõam stupe retinebit. sed multiplicatio loci ñ auget uir-
tutem mãe : g.º natr eod rõ mã, eod tempore pãt dupli-
ci fõã in spẽ destincta infici. Pbo mai. q ad 1am pcin
g.ª stuppa ñ hēt maiorem resistiam eo q sit in duplici loco;
sed si eēt in uno loco ab igne cremaretur : g.º qn in duobus
ab igne applicato in uno cremabitur. Pbo 2am pcin maioris
g.ª ignis ñ pãt natr producere dispões ac Roma in stupa
existentem Olysippone : g.º ñ impellet fõam stuppe a mã q ẽ
Olysippone.

Respondet 1°. Thomistarum schola negando repositionem: immerito tamen ut late videbimus infra: s. ad praedicamentum ubi. Respondent alij 2. negando Maiorem, asserendo materiam eo eventu habere resistentiam negativam sitam in eo quod divinus habere materiam ne detur vacuum, et minimum ignem ne dilatet, sitam in ipsa habere materiam illam ad non recipiendam formam ignis Romae; quia alioquin contra habebit duplicem formam si non expellatur et forma sup-posita Hyppippone et si expellatur manebit ibi sine forma, cum ab igne adeo longe distante eam recipere nequeat.

Respondetur tamen 3°. cum Suarez tomo 3. in 3. partem disp. 48. sect. 6. §. 3°. Probatur concedendo Maiorem, et distinguendo Minorem multiplicitas locorum non auget unitatem modo positiva, s. ponendo ibi aliquid positivum concedendo minorem: auget privative, s. tollendo aliquam repugnantiam, quae daretur in materia si materia uno tamen loco poneretur nego minorem. Unde igitur est maior ratio ut nostra distinctio distincte cinatscat quare repugnat eandem materiam in uno loco habere duas formas non vero ubi ipsum repugnat in pluribus locis.

Ratio est, quia repugnantia quae datur in materia ad non recipiendas duas formas est repugnantia ipsarum formarum inter se; materia non indifferens est esse ad multas et unam formam: atque haec repugnantia non datur nisi in ordine ad materiam positam in uno tantum loco: quare si ponatur in diversis tollitur repugnantia. Probo Minorem quia et repugnantia formarum est effectiva, quod una aliam effective expellat et formalis, quod una alteram formaliter expellat: atque ad a-

ad utramq. pugnam requiritur indistia: g.o distia pugnam dirimit. Pbo min., g.a inter agens et patiens requiritur contactus physicus: et iste non datur sine indistia: g.o ad pugnam effectivam indistia requiritur. Dein inter formas pugnantes fiatur et requiritur indistia. Qd sic ostendo, g.a una non expellet aliam, nisi intime se uniendo subjecto, cui alia intime erat unita: atqui forma q intime unitur materiae, non unitur intime materiae existenti Romae et eidem materiae existenti Olyssippone: g.o non pugnat fiatur cum forma, q e unita materiae existenti Olyssippone. Ultima min. sat indiget probare. Si forma q e intime unita materiae existenti Romae intime uniretur materiae Romae existenti Olyssippone, haberet natura duplex ubi, unum Romae, et alterum Olyssippone: sed hoc e absurdum: g.o non potest esse unita nisi illi materiae Romae existenti: g.o non repugnat cum forma unita eidem materiae Olyssippone. Sed his ad Quaestionem citatam latius agendum erit.

Quaestio 2.a Utrum dividitur in eadem materia multiplex forma in una materia dari potest? Respondeo aff.e ita Suarius disp. 15. sect. 10. n.o 60. Rubius l.o physic. tract. 2. de forma q. 7. n.o 67. Hurtado disp. 4. physic. sect. 3. n.o 23. Pbo, q.a non implicat expe formarum unionum, q in potestate materiae, si sunt naturales, contrariarum; et si essent spirituales apponerentur tamen physice ut apponuntur duo contraria intensa nisi eiusdem subjecti, et duo corporea quanta nisi eiusdem loci: sed Deus potest vincere istas repugnantias physicas: g.o et illam. Si tamen Deus in eo eventu elevaret materiam ut RR. caeteri admittunt, eam non naturales elevari negat ut iam diximus, et infra magis patebit, sed miraculum unico e qd si concursum indebitum concurrat Deus cum

cum agente nāli Ulg. ad introducendam fōām aliam in subto
alia fōā informato, eo n. ipso qd datr duplex eductio exigēn-
tium seqr exigē nāo dari duplicem unionem seu cālitatem
ad duas illas fōās nāles Ulg., et ad duas uniones nāles
cādas qq cum fōis spiritualibus uniatr.

Dices trō 2. unica subsistia creata n. pōt
subtrere rē et drē divinitas duplicem nām: gō nec unicā nā du-
plicem fōām. Rr negando ōnām. Et rō ē, qa subsistentia ē nāi
qua neqt identificari cum re cuius n. ē nāi: at nā ē realitas
qa n. identificatr cum fōā, sd unitr illi p unionem, qd effi-
cere neqt subsistia rō dūnā.

Sed ōtra sic ostendo, qa ex eo qd una nā insto
uniatr duplici fōā, seqr unam subsistām terminare dupli-
cem realitatem: gō si hoc ē impossibile et illud impossibile
videtr. Pbo seqlam qa ex eo qd duplex fōā uniatr
uni nāe seqr subsistentiām partialem nāe terminare illas
duas fōās, ē suam nām: sd in hoc eventu terminaret
duplicem realitatem immo et duplicem nām, ibi n. a.
nā ēēt una hōis, et nā equi; gō seqr unicam subsistentiā-
tiare duas nās si nā una recipit duas fōās.

Rndeo negdo sequelam, ad illius p-
bātionem nego mai. qa subsistentia partialis nāe n. terminat
fōām nec unam, nec duplicem, sd tm suam p nām cuius ē nāi
subsistentia, un. nec dici pōt qd terminet duplicem realitatē
nec duplicem nām, sd tm qd ōponat duplicem subsistentiā,
ōjunct. n. cum subsistentia fōā hōis partiali in eventu posit.

subsistentiam totalem hominis, et cum subsistentia partiali formae Leonis, subsistentiam Leonis totalem; et sicut tunc daretur homo et Leo, sic daretur subsistentia totalis hominis, et Leonis, cum non subsistentia partialis non potest successive naturaliter componere subsistentiam totalem cum partiali subsistentia formae advenienti, et expellenti formam antecedentem, poterit etiam componere duplicem subsistentiam totalem si non cuivis cum subsistentia partiali advenientes duplex forma uniatur.

Caput 2m

An unica forma plures materias sit potens informare.

Quaestio 1a. An una forma potest naturaliter plures materias totales, vel partiales distinctas informare. Resp. neg. ita Conimbricenses 1. Phys. 4. q. 4. sect. 2. Suarius tomo 3. in 3. part. disp. sect. 3. Rubius 1. physica tract. 2. de forma q. 7. n. 60. Prob. 1. de forma, quia una forma accidentalis non potest plura subiecta totalia, sive partialia informare: ergo nec una forma materialis cum utraque in suo esse a suo subiecto dependeat. Prob. 2. de forma spirituali et demum sit, quia Angelus non potest occupare duo loca totalia, imo nec duo partialia distincta in spatio quod aliquis occupare potest: ergo nec una forma informare duas materias totales, vel partiales. Ita colligit a fortiori, quia magis intima est informatio formae ad materiam, quam sit correspondentia Angeli ad spatium: ergo si Angelus non potest correspondere duplici spatio naturaliter, non poterit

aīa simplicem rōm natlitr infōrāre. 3.º Pbr de utraq' q̄ rōa totales, q̄a nullus effus pōt pendere aduabus cīs totalibus natlibs: g.º nec una fā natlis q̄ ad ie pendebit aduabus totalibus cīs natibus, nec una fā spiritualis, q̄ ad infōrāre abillis recipietr.

Arguotr l.º qndo pēs scinditr abequo, n̄ multiplicatr fā equi, d tn̄ illa fā infōat totum equum, d illam pēm pedis p aliqntulum temporis, ut diximus supra: g.º cad fā pōt natr infōrāre rōas sat partiales distinctas. Pbo Mai. q.ª si multiplicaretr fā equi, manerent duo equi: sd exco qd pēs pscindatr n̄ manent duo equi: g.º n̄ multiplicatr fā. Ps explicando Mai. n̄ multiplicatr hoc ē n̄ fiunt duae fāe sicut qndo dividitr aqu fiunt duae aquae. N̄ dividitr, nego. Ad pbaōim negatr maior, q.ª ut fā q hēt pēs dissimilares, tribuant denominaōem tatā aqu, ē ut hēat pcipue suas pēs qs fā equi n̄ hēt in pede, d ideo n̄ tribuit pedi denominaōem equi: n̄ multas pēs dissimilares totius, d sunt cauda secuta n̄ dicitr secuta ita et pē equi n̄ dicitr equs.

Colliges hinc n̄ pōe aīam natlitr infōrāre cor d caput eiusd corporis, n̄ informando pēs intermedias, q.ª ut aīa infōet, reqrit organa integra, tanqm pcipuam dispositioem, n̄ pōnt aut organa ē integra in solo capē d corde, ut pet: g.º n̄ pōt aīa caput, d cor tn̄ infōrāre, n̄ infōando intermedia.

Rogabis l.º Ud cad rō fā pōt natlitr sat successive infōrāre plures rōas totales, l partiales. Rs negē si intelligatr de fā natli. Ita Rubius l.º physic trac. 2.º de fā q. 7. nō 70. Benedictus pereira lib. 6. phic cap. 4. § 3. q.ª Mesius l.º physic q. 9. t. 4. q.ª unē aciis reqt infōrāre duo subta et partialia, d successive q̄a

pendet ab illo, a q 1° accepit ēē in fieri, et conservari: atq. sic idē nō pen-
det fōā natī a sua nā: g° nec successive poterit aliam informare.

Rogabis 2°: ut eadē nō fōā sōātī, pōt informare
nās plures totales, l partiales successive? Rp cum distinctione si n
intelligatr de mutaōe successiva q fit paulatim p aggeneraōem novæ
mē. Rp aff°: pōt n eadē aīā pueri successive informare nām par-
tialem, qm antea n infōabat; imo pōt consqr deinde, ut cum n in
formet aliqm pēm mē illus qm 1° informavit et sic informabit
nām totalem nō diviām ab ea qm 1° informavit. Si tn intelligatr
de mutaōe successiva qu aīā relinquendo aliqm totalem nām al-
iam totalem incipiat informare. Rp neg°: q a sic aīā sic se pōt unire
seqr et pōt p unes nō fieri resurrectionem: sed hoc ē contra fidem
g° illud ex q seqr n ē admittendum.

Qta 2a: ut eadē nō fōā divinitus pōt sit
informare plures nās? Rp aff°: Ita Fonseca 5. Meth. 4. q. 4. sect. 3.
Suarius tomo 1° in 3. pēm disp. 13. sect. 4. § sed hoc. Rubius 1° ph.
trac. 2. de fōā q. 7. nō 71. Pbr 1° q a n implicat. 2° q a una nā
pōt plures fōās sit sustinere: g° et una fōā p plures nās sit
actuare. 3° unus effus cōis efficientis pōt divinitus pendere a
duabus l pluribus cīs efficientibus totalibus ut diximus in hoc
tractatu q. 1. cap. 3. § q. ē: g° eadē nō fōā nati pōt pendere d
uabus cīs natibus q ad ēē, et eadē nō una fōā spiritualis poterit
duas aīās actuare.

Argu° 2°: una nō fōā n pōt naliter informare sit

sit duas nas ig.° nec divinitas. Nego etiam: virtus qm̄ fiārum
adeat n̄ destinguitur ab ipsa fiā: q. si hoc ēā na nā ē improporti-
onata ad multas nās actuandas, divinitas n̄ poterit fieri proportio-
nata. Ps. negando etiam: Ad illius probationem destinguo ām: ꝯ
ꝯcedo divinitate in actu 1.°; ꝯ nego divinitate in actu 2.°, ꝯ n. vir-
tus in actu 1.° ꝯsummet fiā, at virtus in actu 2.° unio, qua mediante
fiā recipit, ꝯ actuat nām. Nego etiam ꝯti destinctioē. Ps. si n̄ ex-
na nā ēēnt improportionata in actu 1.°, n̄ pōt divinitas duas nās
infiare, ut pbat arg.m: at ē ēēt improportionata ob defectum
unionis, q. qm̄ reddit proportionata in actu 2.° pōt divinitas fieri
proportionata, ut fiet p multiplicitatem unionis.

Colliges tu Deum n̄ pōē facere ut ead
nā fiā p unicam unionem duas nās infiaret: si n̄ unica ēēt unio fiis
duarum fiārum ad unam nām, unica ēēt unio illius nāe ad duas
fiās afortiori: atq hoc ē impossibile, g.° ꝯ illud. Nego min. si
unica ēēt unio unica ēēt in nā passio, aegīn unica causalitas:
atq nā p unicam causalitatem n̄ pōt causare duas fiās natas g.°
impossibile ē duas fiās p unicam unionem unam nām infiare.
ꝯfirmatur g.ª unio fiē ad nām ē a nāe fiē: atq unus nūs
n̄ pōt modificare duas fiās natr distinctas, quarum una
sit spiritualis, alia materialis, et ꝗ ambae sint spirituales, et ambae ma-
teriales, ut pōt: g.° n̄ p unicam unioēm, sed p duplicem duplex f-
iā unicam fiām infiavit.

Rogabis 1.° Utrum fiā (g 2.° ēō adven-
it, ꝯ ex nā prius alia fiā infiata fiat unē fiē: ꝯ nāō

dubitandi e qa ex ente cõpleto et ita cõpleto non fit unum per se, atque in nobis cum forma habita erat ens cõplectum; forma adveniens est ens incomplectum; ergo non erit unum per se. Respondeo ad 1. et ad rationem

hinc dubitandi diximus et ex ente cõpleto fieri unum per se, quia ens cõplectum ordinatur tanquam perfectibile et postulat formam incõplectam ut totum efficiatur, ex parte materiae in statu formae corporeitatis quam Scotistae fingunt est ens cõplectum postulans formam rationalem ut efficiatur, atque adeo est ens per accidens; at in nostro mente forma adveniens non unitur formae praecedenti nec ad illam efficiendam ordinatur sed ad materiam tm, cum ipsa materia et anima quae est unitur fit unum per se. Rogabis 2o. dicendum plures formas si unica non duae formae eandem materiam informent? Sed de his trac. de significationibus nominum dicendum latius.

De cã expalvi.

Supererat agendum de cã explari, sed quia peculiarem trac. in hoc opere instituemus de exemplaribus, in illo per se ordine decimus

huius de variis causarum generibus et de eã quae illi contrahemus, interim sufficiant quae diximus in anacephaleosi physic. lib. 2. cap. 7. q. 7. et videri possunt Suarez disp. 25. sect. 1a. Vasquez q. 1a. pa disp. 72. cap. 2. Molina 1a. pe q. 15. Albertinus in 6. prin- cipio q. 6. dist. 1. no 24. Fonseca 7. meta. cap. 3. q. 2. sect. 4. Rubius 2. physic. trac. 6. de cã explari q. 1a. Nos vero ad 3. 5. satis utiles quae hunc trac. coronabunt ...ium facimus

Q.° 18.ª

An Deus cum quolibet ex omnibus agentibus in eodem genere concurrat

Caput 1.m

De concursu Dei cum causa 2.ª efficiente

Sectio 1.ª

An causa 2.ª efficiens vere ac suos edat effectus, an nam principio se sit sola naturalis, illos effectus apparenter.

Hoc caput proponendum censeo ut tota q.° clarior evadat, et rema= gnitudinem habeat, sua in duas sectiones dividendum volo. Itaq= ibi 1.ª an causa 2.ª efficiens vere suos operetur effectus? Hanc q.m supponimus in titulo, nam potest non dici Deus concurrens cum alijs causis 2.ª aliquid apparenter quod concurrat si non vere efficiat: non diceretur Deus concurrere ad producendos effectus producendos, sed illos se solo producere.

Resp.° affirmative ita docimus in nostra naca physic. Lib. 2. cap. 7. q. 11. ubi Conimb. eand. docet Suarius disp. 18. sect. 1.ª n.° 5. et Furtadus disp. 9. physic. sect. 2. Prob. a priori rati= one quia virtus agendi non repugnat rebus creatis, g.° potius est dicat illarum perfectionem: atq. Deus creavit illas in sua perfectione; g.° illis

tribuit agendi virtutem. Pbo mai, q̃a virtus agendi n̄ reqrit effectiõem infinitam, sed creatura habet effectiõem finitam: g.º virtutem agendi. Pbo istam mai, q̃a ex eo illam reqreret qd agens deberet ēē independens ab õi alio agenti, & n̄ pōt ēē independens nīsi hēat infinitam virtutem: sed illa supposiō ē falsa: g.º illud qd reqr. Pbo supposiõem ēē falsam, q̃a n̄ repugnat creaturam ēē & dependere in suo ēē ab alio: g.º n̄ repugnabit operari & dependere ab alio in operari.

Q.ª sine veritate nostra resolutiõis stare negarent aliq. nostrae fidei veritates; g.º illa n̄ solū ē vª ob ratiõem rõem, sed ē vª x.ª fidei nostrae doā. Pbo ãy 1.º q̃a tridentinum sess. 6. cap. 4. damnat dicentes liberum arbitrium nīt creatum q̃a fit omnino agere neq̃ passive se hĩe, ac n̄ solū qd n̄ sit intelligit de operãoibus naturalibus; sed et supernaturalibus qd stare negt si nos nīt operaremur. 2º q.º n̄ nos sed Ds ad operatiõem nostrae voltatis applicaret actiões malas, ac gẽn n̄ nos sed Ds peccaret qd ē impium. Et vice versa n̄ Ds sed nos semineriꝰ ducere aiãm q̃a Ds ad operatiõem boni operis produceret aiãm ut produxisset ignem ad positiõem alterius ignis: sed hoc sufficit ut g.º & illud ut bene diceret producens dicat producere ignem: g.º & illud ut bene diceret producere aiãm. 3.º docet 3ª illa in Christo D. ēē duas operaões dicitq̃ suas operativas, divinam scilicet et humanam, de qq agit sāt Damascenus l. 3. lib. de fide c. cap. 13. qd ēēt falsū si nos nīl ageremus.

Rogabis tu 1.º t̃ n̄ sol subiectū qualitatis

sed et corporales aliquid efficiant? Resp. aff. Ita Suarius supra
nro 13. et Furtadus supra nro 6. et sequentibus. Probatur quia creaturae in-
animatae corporales sunt aliquid quod habent aliquas actiones vitales: atque de
ratione actionis vitalis est ut ab eo fiant et in eo recipi-
antur. ergo cum recipiantur in aliquibus creaturis corporalibus, ut in equo
actiones videndi et audiendi, ab eo efficiantur.

Rogabis 2°. Utrum creata possint
efficere substantiam? Resp. non posse efficere substantiam secundum se totam, posse
tamen efficere substantiam secundum aliquam partem. Ita Suarius supra nro 14. et
Furtado supra nro 7. Probatur 1m quia nulla causa creata potest producere
aliquid ex nihilo; atque substantia completa includit materiam primam quae ex ni-
hilo producitur: ergo nulla causa creata potest producere substantiam secundum se totam.

Probatur 2m quia causa creata materialis ut equus producit alium
equum producendo effective illius formam: sed forma equi est pars substantialis
substantiae completae equi: ergo causa creata potest efficere substantiam secundum partem.

Rogabis 3°. cur Angelus non producat ali-
um angelum et anima rationalis aliam animam rationalem? Resp. quia an-
gelus producendus est per creationem, quae postulat infinitam virtutem
in operante, quae infinita virtus in creatura finita nempe in ange-
lo dari nequit; eadem est ratio cur homo non producat animam rationalem fi-
lii sui quem generat.

Rogabis 4°. num Angelus possit mo-
vere solam materiam quam possit movere quodlibet corpus? Resp. neg.

126

107

Prob. 1.º q.ª arguit imperfectionem angelo repugnantem. Prob. 2.º q.ª angelus non potest disponere nec producere qualitates alterativas ut quae requiruntur ad dispositiones ad talem formam. Probo minorem: illam educere potest ut potest quaerem educit formam Embrionis, quod datur in nostra sententia, quae supponimus animet ad nativitati.

Quaestio 2.ª quod nam sit principium quo substantia materialis efficit aliam? Suppono 1.º cum communi philosophorum, suppositum esse principium quod, quod nam 1.ª non potest esse principium cum non sit operativa; subsistentiam esse conditionem ad operationem, non tamen per se influere vim ad agendum. Suppono 2.º principium quo principale esse formam substantialem operantis, quia cum debeat esse principale quod non detur alia forma cuius ipsa principium sit existat, sequitur illam esse principium principale. Suppono 3.º substantiam creatam indigere accidentibus ad producendam substantiam aliam, sequitur in hac actione esse instrumenta illius ad istam productionem. Ita Suarez disp. 18 sect. 2. n.º 2. et 3. et Furtadus q.ª physic. sect. 3. n.º 11. Et sic respondetur quod principium quo principale quo unam substantiam aliam producit esse formam substantialem substantiae producentis, principium quo instrumentale esse accidentia ipsius substantiae producentis, et agentis.

Rogabis 1.º utrum cum ita sit instrumentum, ut productione immediate attingat et ultimonem ipsius formae substantialis? Respondeo affirmative. Ita Suarez disp. 18 sect. 2. n.º 14. Vasques 1.ª p.ª disp. 189. n.º 10. et Furtado q. physic. sect. 5. n.º 34. et alij quod effective

ut Suarius. Pbr. Ex eo accis n' eet imã pductivum subiae q.ª n' eet instrum accomodatum ad actiõem subialem: atqui e falsum: q.ª potest imã pducere subiam. Pbo Mini, q.ª accis et fõa malis in mõ pcedi het ppoetiõem, siquidem pendent aña. q. et habebunt pportiõem, ut illud põit istius pductiõem attingere. 2º. subia malis agit p actiã, ut p instra sibi imã. ut pp põis: q.º et agi ~ fieri poterit p actiã, ut p instra ipsi imã.

Rogabis 2º. An fõa subialis agentis, q. e principium [q.] principale, attingat imã ipsam fõam subialem pducendam, an sat semate quatenus suis pducit accis qd imã illam attingat? R. fõam subialem imã pse ipsam attingere pductiõem alterius fõe subialis malis. Ita Suarius disp. 18 sect. 2. nº 21. Et Hurtadus 9. physic. sect. 3. nº 28. Oppositum tenet Vasquez 1ª pe disp. 189. nº 10, sed non hic excitibus pcedit. et Fonseca 5. Meth. c. 2. q. 6. sect. 3. Arriaga 1ª pe q. 86. nº 1. et ultimo. Pbo 1º. q.ª calor ll. quamquam mõ sumatur alius virtus nil aliud e, qm virtus quadam minus pfecta qm sit fõa subialis ignis: q.º quamquam mõ sumatur, si destituatr concursu fõe ignis generantis, n' pt alium ignem generare. 2º. pbr q.ª agere imã n' e infinitatis sed limitate virtutis, ea pt, ut pt in ipso accidente, qd imã ut causa principalis aliud accis pducit, q.ª potest subia malis ita agere.

Rogabis 3º. An in concursu q.

accia existunt separata a sua forma subiali sive illa existeret separata, ut forma ignis V.G. separati a calore sive non existit, ut non existit forma vini, cuius sunt accidentia in sacra Eucharistia: Et in quem, tunc nec.º supplendus sit concursus effectivus illarum formarum ut calor possit producere ignem, et illa sacramentalis species vini quod non formam vini in guttam aquae V.G. quam in calicem mittunt. R. affirmative. Ita Suarez supra nº 27. a 3. tomo in 3.am partem disp. 17. sect. 1.a Probatur quia forma accidentalis quae est destituta actione alterius causae principalis non potest producere effectum se ipsa nobiliorem qualis est forma subialis: ergo requirit aliquod agens quod suppleat concursum causae partis, scilicet suae formae subialis, quae ex suppositione quod sit separata, quod non existat, non potest operari quod agens erit Deus qui ut Auctor naturae supplet illius defectum, et aliud agens inferius, quod possit supplere propter insufficientiam agentis, et efficientis.

Rogabis 4.º quid sit operari accidens in virtute substantiae? Respondetur nihil aliud esse quam accidens operari sit cum substantia, scilicet non posse accidens se solo operari aliquam substantiam seu dicere aliquam actionem substantialem quin aliqua substantia ad illam actionem et concurrat? Ita Suarez disp. 18. sect. 2. nº 16. 17. Probatur quia si per agere in virtute substantiae intelligeretur aliqua virtus a substantia accidenti communicata, et illa virtus esset distincta ab accidente et non: si non distinguitur: ergo non potest facere substantiam ut suppono ebatur accidens illam non posse efficere: si vero distinguitur et accidens et substantia, si accidens, id quod erit argumentum ut patet, si substantia, ergo falso

dicitur actio in virtute substantiae attingere productionem suam sed di-
cendum est actionem et substantia attingere productionem suam substantialiter, quod
intendimus. Unde quando substantia dicitur non operativa immediate intelligitur non esse
operativa se sola, sed sit cum instro suo scilicet accidente.

Sectio 2a.

Quomodo principia substantiae creatae producant actiones, quae ab illis emanant, et alia actiones quae praecipue expressam efficientiam ab illis producuntur.

Quaeritur 1o. quodnam sit principium [quod] substantiae creatae effi-
ciunt actiones, quae ab illis procedunt per emanationem? Respondeo cum doc-
tis. Est non tale actio et immediate conjunctum cum ipsa substantia et med-
iante alio accidente. Si 1um principium illius est [quod] substantiale n-
empe ipsa pars substantialis cui intrinsece est actio, ut fit in illa unionum
quae unitur anima in quantitate quae unitur mediante eadem. Si 2um, principium
est accidentale, nempe ipsum actio quae mediante unitur, et quae immediate em-
anat ut fit in figura quae immediate emanat a quantitate, et in illa immediate
recipitur. Probatur quia si substantia immediate non efficiunt aliquam actionem, daretur
progressus in infinitum, semper non unum actio alio indigeret ut pro-
vincipio, et hoc alio etc. ergo aliquid immediate procedit ab ipsa met
substantia.

Rogabis 1o. an emanatio illa quae ne